32003E0319

A TANÁCS 2003/319/KKBP KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA

(2003. május 8.)

az Európai Uniónak a lusakai tűzszüneti megállapodás végrehajtására és a Kongói Demokratikus Köztársaságban zajló békefolyamat végrehajtására irányuló támogatásáról és a 2002/203/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre, és különösen annak 15. cikkére,

mivel:

(1) Az Európai Unió úgy véli, hogy a KDK-ban tartós béke tárgyalások során elért, minden fél számára méltányos békekötésen, a KDK területi integritásának és nemzeti szuverenitásának tiszteletben tartásán, a demokratikus elveknek és emberi jogoknak a régió minden államában megvalósuló tiszteletben tartásán, valamint a jószomszédság és a belügyekbe történő be nem avatkozás elvein keresztül érhető el, a KDK és a szomszédos országok biztonsági érdekeinek figyelembevételével.

(2) A lusakai tűzszüneti megállapodást 1999. július 10-én írta alá a KDK, Angola, Namíbia, Ruanda, Uganda, Zimbabwe, majd később a „Mouvement pour la Liberation du Congo" és a „Rassemblement Congolais pour la Democratie". Ezt követően 2002. július 30-án a KDK és Ruanda aláírta a pretoriai megállapodást; 2002. szeptember 6-án a KDK és Uganda aláírta a luandai megállapodást, és a kongóközi párbeszéddel összefüggésben 2002. december 17-én, illetve 2003. március 6-án aláírták a pretoriai megállapodásokat.

(3) 2001. december 15-én az Európai Tanács Laekenben újólag megerősítette a lusakai tűzszüneti megállapodás teljes körű támogatását.

(4) Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa elfogadta az 1234/1999, az 1258/1999, az 1291/2000, az 1304/2000, az 1332/2000, az 1341/2001, az 1355/2001, az 1376/2001, az 1399/2002, az 1417/2002, az 1445/2002, az 1457/2003 és az 1468/2003 határozatot.

(5) Az Európai Uniónak a lusakai tűzszüneti megállapodás végrehajtására és a Kongói Demokratikus Köztársaságban zajló békefolyamat végrehajtására irányuló támogatásáról szóló, 2002. március 11-i 2002/203/KKBP tanácsi közös álláspontot [1] hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A KÖZÖS ÁLLÁSPONTOT:

1. cikk

E közös álláspont célja a lusakai tűzszüneti megállapodásnak, valamint a 2002-ben és 2003. március 6-án kötött különböző nemzeti és nemzetközi békemegállapodásoknak, az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa vonatkozó határozatainak, valamint a KDK-ban zajló átfogó békefolyamatnak a támogatása.

2. cikk

Az Európai Unió támogatni fogja az Egyesült Nemzetek és az Afrikai Unió által a lusakai tűzszüneti megállapodás, a pretoriai megállapodás (2002. július), a luandai megállapodás (2002. szeptember), és a kongóközi párbeszéddel összefüggésben létrejött pretoriai megállapodások (2002. december és 2003. március) végrehajtására hozott intézkedéseket, és szorosan együtt fog működni e szervezetekkel és a nemzetközi közösség más érintett szereplőivel e közös álláspont végrehajtásában.

3. cikk

Az EU folytatja a lusakai megállapodást aláíró felek közötti tűzszünet szigorú betartatására irányuló megfigyelő munkát, és ebből a célból folytatja az Egyesült Nemzetek Szervezete Kongói Demokratikus Köztársaságban lévő missziójának (MONUC) és a Közös Katonai Bizottságnak (KKB) a támogatását. Emlékeztetve, hogy az EU a pretoriai (2002. július) és a luandai (2002. szeptember) megállapodást követően helyeselte a külföldi csapatoknak a KDK-ból történő kivonását, az EU felszólítást fog eszközölni az összes külföldi csapat kivonására a KDK-ból összhangban a lusakai, a pretoriai és a luandai megállapodásokkal és az ezzel kapcsolatban hozott határozatokkal, valamint a MONUC által megfelelően ellenőrzött, vonatkozó biztonsági tanácsi határozatokkal.

[1] HL L 68., 2003.3.12., 1. o.

4. cikk

Az EU úgy ítéli meg, hogy a KDK és Ruanda között (2002. július), valamint a KDK és Uganda között (2002. szeptember) létrejött békemegállapodások fontos lépést jelentenek az aláíró felek közötti kapcsolatok normalizálásában és a Nagy Tavak Régióban a tartós béke helyreállításában. Az EU úgy véli, hogy ezen megállapodások teljes körű végrehajtása feltétlenül szükséges, és, hogy ennek ugyanolyan konstruktív légkörben kell lezajlania, mint amely az átfogó megállapodásokhoz vezetett, és az EU minden felet felszólít arra, hogy tartózkodjon az ezen megállapodásokat ellenző helyi csoportok támogatásától.

5. cikk

Az EU ösztönözni fogja a fegyveres csoportok résztvevői fegyverzetcsökkentésének, leszerelésének, repatriálásának, re-integrációjának és a polgári életbe történő visszatérésének gyors végrehajtását, szem előtt tartva a külföldi és kongói csapatok közötti különbségeket, ahogyan azt a lusakai és a pretoriai megállapodások előírják, és amelyek alapvetőek a régióbeli béke helyreállításának a szempontjából. Az EU emlékeztet arra, hogy e folyamatnak önkéntes alapon kell végbemennie, a lusakai megállapodást aláíró felek együttműködésével, és a nemzetközi közösség együttes fellépésének támogatását kell élveznie. Az EU támogatni fogja a MONUC tevékenységét, a harmadik felek által történő ellenőrzés mechanizmusát, valamint a KKB intézkedését a vonatkozó biztonsági tanácsi határozatoknak, a lusakai megállapodásnak és a pretoriai megállapodásnak (2002. július) megfelelően. A megfelelő intézkedések révén az EU továbbra is támogatni fogja a fegyverzetcsökkentési, leszerelési, repatriálási, reintegrációs és a polgári életbe történő visszatérést segítő folyamatot, különösen a Nagy Tavak Régióra vonatkozó és több országot átfogó leszerelési és reintegrációs program támogatásán keresztül. (MDRP).

Az EU támogatni fogja a KDK kormánya által a ruandai Nemzetközi Büntetőbírósággal való együttműködés irányában tett intézkedéseket, és felhívja a kormányt ezen együttműködés folytatására.

6. cikk

Az EU megerősíti, hogy támogatni fogja a KDK-beli átmenetről 2002. december 17-én Pretoriában aláírt átfogó és mindent magában foglaló megállapodást, valamint a 2003. március 6-án Pretoriában kelt, a kongóközi párbeszéddel összhangban az átmenet megvalósításáról, valamint a biztonságról és a haderőről szóló pretoriai megállapodást. Az EU ösztönözni fogja az aláíró feleket ezen megállapodások rendelkezéseinek jóhiszemű végrehajtására, és a KDK irányításáért az első demokratikus választásokig felelős mindent átfogó ideiglenes nemzeti kormány megalapításában való együttműködésre a képviseleti demokrácia mihamarabbi és teljes visszaállításának szem előtt tartásával, amely az ország tartós és kiegyensúlyozott fejlődésének alapvető feltétele. Az EU kész e megállapodások végrehajtásának a támogatására. Az EU teljes mértékben támogatni fogja az ENSZ főtitkára által a kongóközi párbeszéd tekintetében kinevezett különleges megbízottat. Az EU ezúton is megerősíti hajlandóságát – amint az átalakulás intézményei létrejönnek – az átalakulás olyan projektekkel történő támogatására, amelyek különösen a lakosság megsegítésének, az állami struktúrák megerősítésének, az ország gazdasági újjáépítésének és DDRRR-projekteknek a támogatására hoztak létre. Ebben az összefüggésben az EU hangsúlyozni fogja a KDK és a nemzetközi pénzintézetek között létrejött megállapodásokhoz történő ragaszkodás fontosságát, külön kiemelve a KDK kormánya és a Nemzetközi Valutaalap között a szegénység csökkentéséről és a növekedés eszközeiről (PRGF) szóló megállapodást.

7. cikk

Az EU a KDK egész területén a fegyveres konfliktus és az erőszak azonnali befejezésére szólít fel. Az EU a leghangsúlyozottabban elítéli az ország keleti részén, különösen az Ituri-régióban nemrégiben elkövetett atrocitásokat. A felelősöknek az igazságszolgáltatás előtt kell felelniük. Az EU emlékeztet arra, hogy 2002. július 1-jei hatálybalépése óta a Nemzetközi Büntetőbíróság római statútumát kell alkalmazni a KDK területén elkövetett népirtás, emberiség elleni bűncselekmények és háborús bűnök tekintetében. Az EU sürgeti a külföldi csapatok Ituri-régióból történő kivonását, valamint megnövelt DDRRR tevékenységet, a MONUC megbízatásának teljes körű végrehajtását és béketeremtő erőfeszítéseket sürget, melyek létfontosságúak a stabilitás megteremtéséhez Ituri-ban és Kivus-ban. Az EU felszólítja az Ituri-régióban tartózkodó csoportokat az ottani konfliktus lezárására, és a feleket az Ituri Békefenntartó Bizottság (IBB) felállításában való teljes együttműködésre. Az EU arra is felhívja a figyelmet, hogy az IBB-be integrálni kell a régió azon csoportjait is, amelyek mindeddig nem támogatták azt. Az EU úgy véli, hogy az IBB valószínűleg semleges elnökség vezetése alatt és a teljes külföldi csapatkivonás hátterével ér el megállapodást. Az EU felszólítja a KDK, Ruanda és Uganda kormányát arra, hogy minden befolyását használja fel a feszültségek lezárására, és dolgozzon azon, hogy az Ituri-régióban létrejöjjenek a luandai megállapodás (2002. szeptember) sikeres végrehajtását lehetővé tevő feltételek. Az EU tudomásul veszi a luandai megállapodásnak Dar es Salaam-ban 2003. februárjában e célból történő legutóbbi módosítását, és az 1468/2003/UNSCR értelmében felszólítja Uganda Kormányát arra, hogy további késedelem nélkül tegyen eleget a csapatai kivonására tett kötelezettségvállalásának.

8. cikk

Az EU elítéli a természeti erőforrások illegális kizsákmányolását, amely a KDK természeti erőforrásainak és egyéb kincseinek illegális kizsákmányolásáról szóló ENSZ szakértői csoport által nemrégiben elkészített jelentés szerint a négyéves háború egyik oka és következménye, és amely az elhúzódó konfliktust tovább szító tényező. Az EU valamennyi államot felszólít arra, hogy a csoport megállapításai alapján vonják le a megfelelő következtetéseket, és minden érintett államot figyelmeztet a szükséges intézkedések megtételére. Az EU támogatja az 1457/2003/UNSCR által jóváhagyott intézkedést, amelynek segítenie kell az ilyen kizsákmányolás megszüntetését. Az EU készen áll a szakértői csoporttal való együttműködésre annak új megbízása teljesítésében.

9. cikk

Szem előtt tartva a 6. cikkben megállapított feltételeket, az EU megfelelő szintű fejlesztési és humanitárius segélyt biztosít a KDK-nak, és támogatást nyújt az ideiglenes kormánynak az ország újjáépítésében és fejlesztésében, biztosítva azt, hogy a kongói nép és a KDK minden régiója részesedjen a támogatásból, és hogy ez dinamikus és proaktív módon járuljon hozzá a békefolyamathoz a kongói állam visszaállításának, a felelős kormányzásnak, a gazdasági helyzet javításának és az emberi jogok tiszteletben tartásának támogatásával. A Tanács tudomásul veszi a Bizottságnak a fenti célkitűzések elérésére tett erőfeszítései folytatására irányuló szándékát.

10. cikk

Az EU, a kongói krízisben érintett régió országaival együttműködésben, figyelemmel kíséri a 2. cikkben említett tűzszüneti és béke-megállapodásoknak, valamint UNSCR-eknek az utóbbiak által történő végrehajtására tett erőfeszítéseket.

11. cikk

Az EU folytatja az arushai megállapodáson alapuló burundi békefolyamat támogatását, amelynek sikere kapcsolódik a kongói krízis megoldásához, és amely önmagában is előmozdíthatja a béke és stabilitás megvalósítását a Nagy Tavak-régióban. Az EU támogatni fogja a Nagy Tavak-régiót érintő békéről, biztonságról, demokráciáról és fejlődésről szóló nemzetközi konferencia megtartását, amint azt a lusakai és arushai békefolyamat lehetővé teszi, és az érintett országok is úgy döntenek.

12. cikk

Az EU fenntartja a jogot arra, hogy a lusakai tűzszüneti megállapodás és az azt követő megállapodások végrehajtását támogató tevékenységeket módosítsa vagy hatályon kívül helyezze, amennyiben a felek nem tartják be e megállapodások feltételeit.

13. cikk

A 2002/203/KKBP közös álláspont hatályát veszti.

14. cikk

E közös álláspont végrehajtását rendszeresen ellenőrzik annak céljából, hogy a KDK-ban zajló békefolyamatban bekövetkezett fejleményeket számba vegyék.

15. cikk

Ez a közös álláspont az elfogadásának napján lép hatályba. A régióbeli fejlemények fényében azt felül kell vizsgálni. Mindettől függetlenül 2004. május 8-ig új határozatot kell hozni.

16. cikk

Ezt a közös álláspontot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Brüsszelben, 2003. május 8-án.

a Tanács részéről

az elnök

M. CHRISOCHOÏDIS